

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla perújított felperesnek, dr. Bárándy Zsuzsanna ügyvéd által képviselt perújító alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perújítási ügyében a Fővárosi Bíróság 2009. november 9-én kelt 16.G.41.467/2005/107. számú ítélete ellen a perújító alperes részéről 108. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 1996. november 12-én építési, szerelési szerződést kötöttek, amely szerint az alperes megrendelte a felperestől a ... Telefonközpont területén építendő föld feletti távbeszélő hálózat építését, PCM berendezések felszerelését a biztosított kiviteli tervek alapján, 1997. szeptember 17-én pedig a ... Telefonközpont területén építendő föld feletti távbeszélő hálózat építése, PCM berendezések telepítése, átterhelése és a kiviteli tervek készítésének tárgyában jött létre szerződés a felek között. A felek mindkét szerződésben megállapodtak abban, hogy a munka díja az érvényben lévő, ... Rt. egységtétel lista szerinti árak alapján számolható el, amely a szerződés mellékletét képezi, s a vállalkozói díj kifizetésére nézve rögzítették azt is, hogy a felperes akkor számlázhat, ha a ... Rt. átadás-átvételi eljárason átveszi a hálózati részeket. A szerződések szerint a felperes nem érvényesíthetett olyan egységtételeket, amelyeket a ... Rt. az alperestől nem fogadott el. Az alperes a felperes részére az ... Telefonközpontra vonatkozó szerződés alapján 14.698.870 forintot, a ... Telefonközponttal kapcsolatos munkavégzésre tekintettel 4.000.000 forintot fizetett meg. A felek között a felperest megillető vállalkozói díj tekintetében vita keletkezett, mivel a felperes által az alperesnek átadott felmérési lapok, és anyagelszámoló bizonylatok alapján az alperes nem tájékoztatta arról a felperest,

hogya a teljesítést a ... Rt. milyen mértékben fogadta el. Az alperes pedig azt sérelmezte, hogy a felperes nem számolt el az átvett anyagokkal.

A felperes módosított keresetében az ... Telefonközpont tekintetében 3.756.738 forint és kamatai, míg a ... Telefonközpont vonatkozásában 25.203.393 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. A Fővárosi Bíróság a 18.G.41.212/2003/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, e határozat elleni fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.756/2004/5. számú jogerős ítéletében a keresetet elutasító első fokú ítéletet részben megváltoztatta, és az alperest 19.703.394 forint és járulékai megfizetésére kötelezte a felperes javára. A jogerős ítélet elleni felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a Pfv.VII.20.287/2005/8. számú ítéletével a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályában fenntartotta.

A perújító alperes a jogerős ítélet ellen 2005. szeptember 20-án perújítási kérelmet terjesztett elő a Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontjában és (2) bekezdésében foglaltakra alapítva, amelyben a perújítás megengedését, érdemben pedig a jogerős ítélet megváltoztatását kérte. A perújítási kérelméhez csatolt, a felperes teljesítését igazoló felmérési lapok alapján készült és számítógépen nyilvántartott ún. álszámlákra vonatkozó kimutatással kapcsolatban előadta, hogy az alapeljárásban ezen bizonyítékra önhibáján kívül nem hivatkozhatott, mivel az okiratokat a ... Rt. számítógépes archiválás érdekében visszatartotta, s az álszámlák - elbírálásuk esetén - az alperesre kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna, mert állítása szerint alátámasztják, hogy az adott munkaterületen a perújított felperesen kívül, más alvállalkozók is dolgoztak, és a perújított felperes által elvégzett alvállalkozói munka díja nem azonos a jogerősen megítélt összeggel. Előadta; a ... Telefonközpont vonatkozásában a felperes követelése 6.783.754 forint vállalkozói díj erejéig megalapozott, amelyből 4.000.000 forintot a perújító alperes megfizetett, és a felek között elszámolásra került 1.500.000 forint anyagköltség. A perújított felperes azonnali beszédési megbízással a perújító alperes bankszámlájáról leemelt további 1.735.524 forintot, s ezáltal a perújított felperes - az alperesi álláspont szerint - a jogos járandóságát meghaladó, 7.235.524 forint vállalkozói díjhoz jutott hozzá, erre figyelemmel 451.770 forint visszafizetésére kérte kötelezni a perújított felperest.

A perújított felperes a perújítási kérelem elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperes által hivatkozott álszámlák az alapeljárásban már elbírált adatokon felül, további új tényeket nem tartalmaznak.

Az elsőfokú bíróság a 16.G.41.467/2005/25-I. számú végzésével a perújítást megengedte, e végzést - fellebbezés folytán - a Fővárosi Ítéltábla a 10.Gpkf.43.672/2006/6. számú végzésével helybenhagyta.

Ilyen előzmények után az elsőfokú bíróság a perújítást érdemben tárgyalta és ennek eredményeként meghozott 107. sorszámú ítéletében a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.756/2004/5. számú ítéletét hatályában fenntartotta, s kötelezte a perújító alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a perújított felperesnek 988.877 forint

perköltséget. Határozata indokolásában előjáróban rögzítette, hogy a perújító alperesnek a 451.770 forint és járulékai visszafizetése iránti kérelmét tartalma szerint viszontkeresetnek tekintette, és azt a 8-III. sorszámú jogerős végzésével érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Az ügy érdemében kifejtette; a perújítási eljárásban az volt vizsgálandó, hogy a már rendelkezésre álló álszámlák -amelyek a felek közötti elszámolást képező felmérési lapok alapján készültek - igazolják-e a felperes által elvégzett, a ... Rt. részéről leigazolt és elfogadott munkák körét és mennyiségét. A perben kirendelt ... igazságügyi szakértő a szakvéleményében megállapította, hogy a ... Nyrt.-től átvett álszámlákról nem derül ki, hogy melyik alvállalkozó munkájára vonatkozik, így a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete indokolását kiegészítő új, értékelhető, bizonyító jellegű adat nem áll rendelkezésre, s alapperben beszerezett, ... igazságügyi szakértő szakvéleményéhez 52. sorszám alatt csatolt táblázat c) pontjával kapcsolatban a szakértő által megadott adatokhoz új, értékelhető, bizonyító jellegű adat szintén nem áll rendelkezésre. Ebből következően az alperes által a perújítási kérelem alapjaként felhozott álszámlák elbírálásuk esetén sem eredményeznek kedvezőbb határozatot a perújító alperesre, hiszen nem igazolják a perújított felperes által elvégzett, ... Rt. részéről lejelentett és elfogadott munkák körét és mennyiségét, mert nem támasztották alá kétséget kizáró módon, hogy a felperes által elvégzett alvállalkozói munka díja kevesebb a jogerősen megítélt összegnél. Az elsőfokú bíróság kifejtette továbbá, azért mellőzte a perújító alperes további bizonyítási indítványát, mert egyrészt elkésett, másrészt a jelen eljárásban nem a felek közötti elszámolást kellett újra megejteni, hanem azt kellett elbírálni, hogy a ... Nyrt.-től átvett álszámlák alátámasztják-e, hogy a felperes által elvégzett alvállalkozói munka díja kevesebb a jogerősen megítélt összegnél. A beszerezett igazságügyi szakértői vélemény aggálytalan megállapításaira tekintettel annak kiegészítése nem vált szükségessé. A bíróság a perújító alperes 104. sorszámú beadványában feltett kérdés vizsgálatát pedig azért mellőzte, mert álláspontja szerint az a per újra tárgyalását jelentené, s a jelen perújítási eljárásban a per csak a perújítási kérelem korlátai között volt újra tárgyalható (Pp. 267. § (1) bekezdés), és az ítélet indokolásában részletezett indokok alapján mellőzte a felperes által indítványozott tanúbizonyítást is. Mivel a perújítási kérelem a fentiek értelmében nem bizonyult alaposnak, ezért a Pp. 268. §-a alapján a perújítási kérelemmel támadott jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság hatályában fenntartotta, s a perköltség felől a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a perújított felperes javára rendelkezett.

Az ítélet ellen a perújító alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a Pp. 252. §-ának (2), illetve (3) bekezdése alapján annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint az ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását kérte. Kifogásolta, hogy az elsőfokú eljárásban értékelés nélkül maradtak a per szempontjából releváns körülmények, s az elsőfokú bíróság anélkül, hogy ennek okát adta volna, egyes bizonyítási indítványait elutasította, ezért álláspontja szerint a tényállás kifejtése nem mellőzhető, ezért a fellebbezésében részletesen kitért a pertörténetre, a felek közötti szerződéses jogviszony létrejöttére, a teljesítésre, s az előzményi eljárást részletezte. E körben hangsúlyozottan kifogásolta; az elsőfokú bíróság ítélete

említést sem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a perrel érintett munkaterületeken más alvállalkozók is végeztek munkát, illetve nem vizsgálta, hogy a perújító alperesnek milyen saját kapacitás állt rendelkezésére ebben az időszakban, amelyből következően a felperesi teljesítés mértéke a perújításban csatolt új bizonyítékokból következően egyértelműen alacsonyabb volumenű, mint a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletében megállapított mérték. Hivatkozott arra is; több alkalommal már előadta, hogy 2000. január 19-én kelt felperesi egyenlegközlés tanúsága szerint 1999. december 31-i fordulónappal 1.475.000 forint követelést tartott nyilván a perújított felperes az alperesi társasággal szemben, s ezt az egyenlegközlő nyilatkozatot az elsőfokú bíróság nem értékelte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében csupán hivatkozott a tényállás megállapítása körében ... tanúvallomására, azonban az általa előadottakat nem teszi az ítéleti megállapítása részévé, a tanú ugyanis éppen a perújító alperes által előadottakat, jelesen a csatolt okiratok novum jellegét támasztotta alá a meghallgatásakor. Kifogásolta azt is; az elsőfokú bíróság úgy fogadta el a perben beszerzett szakvéleményt és tette ítélete szinte egyetlen alapjává, hogy a perújító alperes által a szakvéleménnyel szemben előadottakat nem vizsgálta. A perújító alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 163. §-ában, illetve a Pp. 206. §-ában foglalt kötelezettségének nem tett eleget, és anélkül hozta meg az első fokú ítéletet, hogy valamennyi körülményt gondosan mérlegelt volna, így az első fokú ítélet felülbírálatra alkalmatlan.

A perújított felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárás eredménye alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perújítási kérelem eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást kellően tisztázta, és a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott.

A Fővárosi Ítéltábla alapperben meghozott és az alperes perújítási kérelmével támadott jogerős ítéletében (3.Pf.20.756/2004/5.) a keresetet elutasító első fokú ítéletet részben megváltoztatta, és az alperest 19.703.394 forint és kamatai felperes javára történő megfizetésére kötelezte. Határozata indokolása értelmében a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az ... Telefonközponttal kapcsolatban az alperes által megfizetett vállalkozói díjat meghaladóan további vállalkozói díj illette meg, ezért a másodfokú bíróság ebben a körben a keresetet alaptalannak ítélte. A ... Telefonközpont vonatkozásában azt állapította meg, hogy a felperes által elvégzett teljesítésekről szóló dokumentáció átadása az alperes részére átadás-átvételi jegyzőkönyvekkel megtörtént, azonban a ... Rt. irattárában sem állt rendelkezésre az egzakt elszámoláshoz szükséges valamennyi okirat. Miután a felek szerződése szerint az elszámolás rendje az volt, hogy a ... Rt. a műszaki átadás-átvételi eljárás során igazolja az elvégzett munkát, és a felperesnek csak ez alapján volt joga számlázni, ezért az alperesnek kellett volna bizonyítania a perben

a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján azt, hogy mely munkák elvégzését igazolta le, és fogadta el a ... Rt. E társasággal az alperes állt jogviszonyban, így az ő kötelezettsége lett volna az iratokat a ... Rt.-től beszerezni, és a perben rendelkezésre bocsátani. A jogerős döntés szerint a rendszer üzembe helyezése egyértelműen arra utal, hogy a felperes szerződésszerűen teljesített. A másodfokú bíróság megállapította továbbá; az átkötésre vonatkozóan létrejött a felek között megállapodás, mivel a szerződés egyértelműen azt tartalmazta, hogy a felperesnek átkötést és nem átkötést kell végeznie, és alaposnak találta a felperesnek a kiviteli tervek díjazásával kapcsolatos igényét is, és a kirendelt szakértő által készített elszámolás alapján a felperest megillető vállalkozói díjat 25.203.394 forintban állapította meg, mely összegből levonta az alperes által már megfizetett 4.000.000 forintot, továbbá anyagértékként a felperes által elfogadott 1.500.000 forintot, és a különbözet, azaz 19.703.394 forint vállalkozói díj és kamatai megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, amely szerint a fenti jogerős ítélet ellen benyújtott perújítási kérelem érdemben nem bizonyult megalapozottnak.

A Pp. 260. § (1) bekezdésének a) pontjára alapított perújítás esetében az alapul szolgáló ténynek vagy bizonyítéknak, illetőleg jogerős bírói vagy más hatósági határozatnak olyannak kell lennie, hogy az - elbírálás esetén - a félre kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

Az adott ügyben a jogerős ítélet ellen benyújtott perújítási kérelem folytán az elsőfokú bíróság a megengedhetőség körében külön tárgyalta és határozott (Pp. 266. § (1) bekezdés), s a perújítást megengedte az 56.G.41.467/2005/25-I. számú végzésével, melyet a Fővárosi Ítéltábla fellebbezési eljárásban hozott 10.Gpkf.43.672/2006/6. számú határozatával helybenhagyott, egyetértve azzal az állásponttal, hogy a perújítási kérelem alapjául felhozott, a felek közötti elszámolás alapját képező felmérési lapok szerint készített, időközben a ... Nyrt.-től (jogutód társaság) beszerezett ún. álszámlák alkalmasak lehetnek a ... Rt. által leigazolt és elfogadott munkák körének és mennyiségének igazolására, figyelemmel arra, hogy az alapeljárásban az elszámoláshoz szükséges valamennyi okirat (felmérési lap) nem állt rendelkezésre a szakvélemény elkészítésekor.

Az előzőekből következően a perújítás érdemi tárgyalására tartozó kérdés az volt, hogy az új bizonyíték (bizonyítékok), illetve azok értékelése más meggyőződést alakít-e ki a bíróságban, mint ami a jogerős határozat meghozatalánál kialakult, és ehhez képest a megtámadott ítélet hatályban való fenntartása, vagy hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő, új határozat meghozatala az indokolt (Pp. 267. § (1) bekezdés, Pp. 268. §).

A Pp. 267. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a pert a kérelem korlátai között tárgyalja újból, ami azt jelenti, hogy a bíróság a fél által előterjesztett perújítási kérelem keretei között foglalkozhat csak a perújítással. A perújítási kérelem

elbírálásakor nem a korábbi jogerős ítélettel érintett keresetet (viszontkeresetet) kell ismételten elbírálni, hanem a perújítási kérelem tárgyában kell dönten.

A perújítási kérelem érdemi tárgyalása, illetve a kérelem elbírálása során az elsőfokú bíróság a Pp. hivatkozott rendelkezésében írtakat helyesen alkalmazta, s nem sértette - a perújító alperes fellebbezési állításával ellentétben - a Pp. 163. §-ában és a 206. §-ában foglalt rendelkezéseket.

A Pp. 163. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. A Pp. 177. §-ának (1) bekezdése alapján, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához, vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki.

A Pp. 267. §-ának (1) bekezdésében írt rendelkezésre figyelemmel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jelen perújítási eljárásban az volt vizsgálandó, hogy a már rendelkezésre álló ún. álszámlák - amelyek a felek közötti elszámolás alapját képező felmérési lapok alapján készültek - igazolják-e a felperes által elvégzett, a ... Rt. által leigazolt és elfogadott munkák körét és mennyiségét. Ennek vizsgálatára - a perújító alperes indítványára - indokoltan rendelte el a Pp. 177. §-ának (1) bekezdése értelmében a szakértői bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt ... István távközlési igazságügyi szakértő a ... Nyrt.-től átvette a ... Rt. ... Beruházási osztályán készült álszámlákat. A kirendelt szakértőnek a 2009. július 20-án kelt szakvéleményében rögzített - és az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában ismertetett - megállapításai értelmében az alperes által a perújítási kérelem alapjaként felhozott álszámlák nem támasztották alá az alperes állításait, vagyis azt, hogy az ún. álszámlák - megvizsgálásuk esetén - az alperesre kedvezőbb határozatot eredményezhettek volna. Ezzel szemben az igazságügyi szakértő megállapítása szerint az álszámlák nem bizonyítják, hogy a felperes által elvégzett alvállalkozói munka díja kevesebb a jogerősen megítélt összegnél. Súlytalan ezért a perújító alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy az új bizonyítékokból következően egyértelműen megállapítható, hogy alacsonyabb volumenű a felperesi teljesítés mértéke a jogerős ítéletben megállapított mértékhez képest.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perújítási kérelem érdemi elbírálása szempontjából nem bír relevanciával az a fellebbezési hivatkozás sem, hogy az első fokú ítélet nem tesz említést arra vonatkozóan, hogy a perrel érintett munkaterületeken más alvállalkozók is végeztek munkát, hiszen a kirendelt szakértő a szakvéleményében egyértelműen állapította meg, hogy az álszámla a fővállalkozónak készül, nem tartalmazza az alvállalkozó megjelölését, ebből következően nem bizonyítja hitelt érdemlően a perújító alperes állításait.

Alappal nem kifogásolható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául elfogadta a beszerzett szakértői véleményt. A perújító alperes sem az első fokú

eljárásban, sem a fellebbezés során nem terjesztett elő olyan adatot, bizonyítékot, amely a szakvéleményt aggályossá tette volna, és a Pp. 182. §-ának (3) bekezdése alapján indokolná a további szakértői bizonyítást vagy annak kiegészítését, önmagában a szakértői véleményre tett alperesi észrevételek azt nem alapozzák meg.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségének eleget tett a fellebbezésében kifogásolt körben. Az első fokú ítélet indokolása tartalmazza, hogy miért mellőzte a bíróság a szakértői bizonyítás tekintetében a perújító alperes indítványát, s tartalmazza továbbá annak indokait is, hogy a felperes által meghallgatni indítványozott tanúk meghallgatására, illetve ismételt tanúmeghallgatásra miért nem került sor. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a perújító alperes 104. sorszámú beadványában feltett kérdések vizsgálata a per újra tárgyalását jelentené, a jogvita azonban a Polgári perrendtartás szabályai értelmében csak a perújítási kérelem korlátai között volt újra tárgyalható. Ebből következik az is; nem bír relevanciával az a fellebbezési hivatkozás sem, hogy a perújított felperes 1999. december 31-i fordulónappal milyen összegű követelést tartott nyilván az alperesi társasággal szemben.

Alaptalan a perújítási kérelem érdemi elbírálása szempontjából a perújító alperesnek az a kifogása, amely szerint az elsőfokú bíróság ítéletében csupán hivatkozott a tényállás megállapítása körében ... tanúvallomására, azonban az általa előadottakat nem teszi az ítéleti megállapítása részévé. A 16.G.41.467/2005/25. számú tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnően ugyanis megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ...t (a ... Nyrt. alkalmazottját) a zuglói hálózatfejlesztéssel, illetve az álszámlákkal kapcsolatban hallgatta meg tanúként a bíróság, a perújítás megengedhetősége eldöntése érdekében, és ezen a tárgyaláson a tanú meghallgatását követően a 25-l. sorszámú végzésével engedte meg a perújítást, s a perújítás érdemi elbírálása során - helyesen - a beszerzett szakvélemény alapulvételével hozta meg határozatát.

A fentiek értelmében a perújító alperes az alapeljárásban bizonyított tényekkel szemben a perújítási eljárásban felhozottakat nem bizonyította, ezért helytállóan döntött a perújítás érdemében az elsőfokú bíróság akkor, amikor a Pp. 268. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.756/2004/5. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartotta.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a perújító alperes a másodfokú perköltségét maga viseli (Pp. 78. § (1) bekezdés), a perújított felperesnek a másodfokú eljárásban perköltsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2010. április 1.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró